

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, s.l.z. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 31 MEI.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 25 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 30 Mei.

Gisteren heeft de Tweede Kamer hare beraadslagingen over het ontwerp van wet tot voorloopige voorziening in sommige waterstaatsbelangen begonnen.

De heer Anemaet meent, dat dit ontwerp nog dieper ingrijpt in de huishouding der waterschapsbesturen dan de vorige voordrachten; en hij acht de magt aan de Gedeputeerde Staten gegeven in zake der waterstaatsbelangen te groot, dan dat eene nederlandsche vertegenwoordiging haar kan wettigen.

De heer Slicher van Domburg vindt in sommige opzichten goede bepalingen in dit ontwerp; maar er zijn ook gebreken. Reeds hier gebreken ontmoet hij in de onzekerheid der wijze van verhaal der gemaakte kosten.

De heer Dullert had meer verwacht van dit ontwerp en ging zich te leus gesteld, dat de verlopen tijd niet is besteed om de regeling van de waterstaatsbelangen op eene uitbreider schaal te ondernemen. De minister van Binnenlandsche Zaken zegt, dat het onmogelijk te doen geweest is om reeds thans eene algemeene wet op het stuk voor te dragen. De Regering verzamelt daartoe de bouwstoffen. Immidels zal de waarschijnlijk spoedig eene nieuwe partiële wet worden aangeboden omtrent het gebruik van publieke werken door partikulieren. De minister meent verder dat geen inbreuk wordt gemaakt op de zelfstandigheid der waterschapsbesturen, en dat dewijl de Grondwet aan de Staten het toezigt daarover heeft gegeven, de wet dat toezigt moet regelen. Op de meening dat de provinciale Staten geene reglementen op het stuk kunnen maken, zoo lang de algemeene wet niet vast staat, antwoordt de minister, dat hij wijst er op dat reeds in sommige provinciale reglementen verordend zijn. Maar de heer Mackay stelt zulke te regt onregelmatig. Z66 zegt hij krijgt men bouwstoffen voor eene algemeene wet. Maar juist het omgekeerde moet plaats hebben; de algemeene wet moest bouwstoffen leveren voor de provinciale reglementen.

Nadat de heeren van Akerlaken en Hofman nog hebben aangedrongen op de spoedige voordragt van eene algemeene wet, merkt de heer van Nispen van Sevenaer, die ook de algemeene wet verlangt, te dien aanzien op, dat de polders zijn vereenigingen van partikulieren om zich tegen gemeenschappelijk gevaar te beveiligen, zoodat de polders niet dienstbaar mogen worden gemaakt aan een ander doel, om een deel der kosten, die het rijk voor de algemeene rivierbelangen te doen heeft, over te brengen op de polderbesturen. Zijne meening is overigens omtrent de aanhangige voordragt niet gevestigd. Hij is vooral beducht voor de 3e afdeeling. Hij zal den loop der beraadslagingen afwachten.

Nadat de minister de verzekering heeft gegeven dat de Regering van geen anderen grondslag kan uitgaan, dan die door den heer van Nispen is geformuleerd, worden de algemeene beraadslagingen gesloten. Vervolgens worden art. 1—6 aangenomen, met eene wijziging in de redaktie van art. 3, op voorstel van den heer v. d. Linden.

Bij de beraadslaging over § 2, van de middelen tot voorziening bij verzuim of weigering van besturen om werken uit te voeren en hunne schulden te voldoen of bij gebreke van beheer, voert de heer Thorbecke het woord. Hij verheft zich, dat deze aangelegenheid aan de beurt is, die hij steeds met liefde heeft behartigd, en waarbij voor niemand partijzucht kan te pas komen. Hier kan alleen verschil van juridische of administratieve overtuiging bestaan, maar geen partijchap. Hij merkt op, dat er tusschen dit en het vorig voorstel een radikaal verschil is. Het vorig regelde slechts het bestaande, om daaraan uitvoering te verzekeken; dit voorstel schept een nieuw regt, een nieuw middel van voorziening, dat naar sprekers overtuiging, dienen zal om aan de proce- zucht tot te vieren. Het vorig ontwerp strekte, om de nalatigen tot hun pligt te brengen door administratieve middelen; bij dit ontwerp is het middel van dwang aan den civielen regter gegeven. Hij beschouwt zulks uit drielei oogpunt: uit den aard der zaak, der Grondwet en der bestaande regten omtrent deze aangelegenheid. Hij komt tot deze konklusie: 1° dat de samenhang der waterschappen zal worden verbroken door gemis van

stellige bepalingen, die hier onmogelijk zoo bepaald kunnen worden aangegeven, dat de regter kan tusschen beide treden; 2° dat de wet niet tegen de Grondwet, die het toezigt alleen aan den Koning toevertrouwt. Deze gevolgtrekking komt ons intuïtief voor niet zonder geweld uit de Grondwet te zijn geperst. Beter valt de aanmerking, dat hij gemis van een georganiseerd administratief regt, de zaak op geen ander gebied mag worden overgebracht. 3° dat de voordragt inloopt tegen de reeds bestaande reglementen, die overal de tusschenkomst van de Gedeputeerde Staten inroepen. De gevolgen daarvan worden door den spreker geschetst en treurig genoemd.

Na eene verdediging van de voordragt door den heer Gevers van Endegeest, die vooral tracht aan te toonen, dat zij niet in strijd is met de Grondwet, wordt de voortzetting der beraadslagingen tot heden verlaagd.

De generaal Pellissier, die het opperkommando van het fransche legerkorps uit de handen van den generaal Carrobert heeft overgenomen, betoont zich met der daad een ondernemend man. Nauwelijks staat hij aan het hoofd der fransche troepen, of hij heeft reeds drie gewichtige operatiën voltooid.

In de eerste plaats heeft hij een gewichtig russisch buitenwerk aan zijn linkervleugel ingenomen. Dat dit buitenwerk van belang was blijkt uit de handteekening, waarmede de Russen het hebben verdedigd, die er aan man bij verloren hebben aan dooden en gewonden. Aan de Russen is het daardoor mogelijk gemaakt om uitvalen te doen, en de Franschen te dwingen tot eenen afgeda meer nabij Schmalz te standerd; dat het langer niet meer wordt ingesloten.

Ten andere heeft generaal Pellissier de linie van de Tchernia bezet, zonder dat de Russen, men weet niet om welke reden, die linie krachtig hebben verdedigd. Zulks moet des te meer verwondering baren, omdat die linie van de Tchernia voor de Russen van hoog belang was. Zij sloot de Franschen en Engelschen in hun kamp op, zoodat dezen in hunne belegeringswerken evenzeer belegerden waren als belegeraars. Men moet veronderstellen, dat de Russen verrast zijn en op dat punt, in dat oogen blik, geen aanval verwacht hebben, nadat zij gedurende de twee vorige nachten aan de uiterste andere zijde tegen de belegeraars zoo bloedigen strijd hadden doorgestaan.

De derde en zeker wel de gewichtigste operatie is geweest het hervatten en met goed gevolg uitvoeren van de vroeger ondernomene, maar onvruchtig zake terug ge roepene expeditie, naar de zee van Azof. De westersche troepen hebben Kertsch en Jeni-Kali bezet, die de straat van Kertsch beheerschen, de zee van Azof voor de Russen afsluiten, en den voornamen weg versperren, waarlangs de Russen in de Krim worden geïndiandeerd.

In welken toestand hier te lande het Protestantismus verkeert, hebben wij onlangs uit het adres aan de Synode, van de Vereeniging ter verdediging en handhaving van de leer en de regten der Nederlandsche Hervormde Kerk vernomen. Dat het er in Duitschland niet gunstiger mee gesteld is, leert ons de protest. Kirchenzeitung van Berlijn, waaraan het laatste Nummer der Kath. Nederl. Stemmen eenige behartigenswaardige verklaringen ontleent, enkele van welken wij hier laten volgen, na herinnerd te hebben, dat het geene bestrijders, maar zijne ijverigste voorstanders zijn, die den toestand van het Protestantismus volgenderwijze karakterizeeren.

Zoo leest men er betreffende het nieuw ontwaakt evangelisch geloof, waarvan men, sinds onderscheidene jaren, zegt eene hernieuwing van het kerkgenootschap te verwachten:

„Het nieuw ontwaakt evangelisch geloof heeft tot daver nog geer weinig gewerkt en in het leven der gemeenten veel minder verandering gebracht, dan men had kunnen verwachten.“ (blz. 1068.)

„Zal ik nu ook nog van het leven der evangelische Kerk van Silezië gewagen, zoo kan dit slechts met eene zekere verlegenheid en met weemoed geschieden; want men kan niet zoo zeer van een eigenlijk leven, maar enkel nog van een plantenleven spreken, en ook dit is

zelfs herfstachtig. Zekere partij meent, wel is waar, dat verjüngenden adem eener krachtvolle lentebloed is voelbaar, maar anderen, daarentegen, beweren, dat die partij zich vergist, en den kranenzomer voor de lente houdt.“ (blz. 1164.)

In volslagene anarchie, dus klaagt men, lost het Protestantismus zich op. Wordt echter in zijn midden eenig gezag hersteld en kon het gehandhaafd worden, wat dan? Ziehier het antwoord der protest. Kirchenzeitung:

„Het kan en mag niet worden ontkend, dat de ongodisterij reeds bij de jeugd en het gansche volk diep is ingekankerd, en dat daardoor alle zielsverheffing tot een hooger doel, alle vasthouden aan een christelijk ideaal, t welk de echte rede zich schept, alle zedelijke kracht en deugd beginnen te verdwijnen. Zoo vorat tegen ons, verstrooide scheurlingen, de gesloten en hechte phalanx van het catholicismus, dat werkelijk eene Kerk met eene geregelde hiërarchie heeft en hebben kan, eene gedachte magt. Zou het protestantsche hiërarchismus, gelijk het thans, in de daad, met goed gevolg (!!) schijnt te worden voorbereid, ooit verwezenlijkt worden, zoo ware de verwezenlijking slechts een overgang tot het catholicismus. Reeds nu ontwaart men bij protestantsche leken en wereldlijke beamten sympathie voor de catholieke Kerk.“ (blz. 815.)

Kan de opheffing der onderlinge tegenstand in het Protestantismus, gesteld zij ware mogelijk, eene heil aanbrengen? De lutherische predikanten-Vergadering in het hertogdom Brunswijk antwoordt aldus, blijfens de aangehaalde Zeitung:

„Wij houden het verschil, dat er tusschen ons en de hervormden bestaat, voor fundamenteel; wij verwerpen alle kerkgemeenschap met de hervormden; — bij onderinding is gebleken, dat de vereeniging, in plaats van zegen, slechts heillooze verwarringen en strijd heeft aangebragt.“ (blz. 523.)

Doch wat wordt, lijnregt daarmee in strijd, door een anderen Protestant verklaard:

„Zonder vereeniging zal de vreeslijkste scheuring in de Kerk ontstaan.“ (blz. 939.)

Men brenge zulke verklaringen eens onderling in overeenstemming!

Dat men, waar eene magteloosheid, als de geschetste, aanwezig is, niets tegen de aanmatigen van het tijdelijk gezag, indien het inbreuk maakt op de godsdienstige regten, vermag, behoefde eigenlijk niet herinnerd te worden. De protest. Kirchenzeitung doet het niettemin, van die gelegenheid gebruik makende om eene treffende hitte te brengen aan de onverwinnelijke kracht der Katholieke Kerk, waar het geldt de handhaving en verdediging van hare regten. Zij spreekt aldus:

„De bisschoppen (in de Rijn-provincien) hebben zich geregtigd en verplicht geacht, het denkbeeld eener vrije Kerk, dat zoo oud is als het christendom, zelve te verwezenlijken; — dit streven schijnt mij op zich zelf volkomen regtmatic, in zoover er een regt bestaat vóór de wetten van gisteren, die door menschen gemaakt zijn. Is de christelijke Kerk eene goddelijke instelling, zoo staat zij met hare vrijheid en hare wetten boven alle menschelijke verordeningen verheven; — dat de staatskerkelijke vorm verderfelijk en onnatuurlijk is, kan men aan de protestantsche Kerk nog duidelijker dan aan de katholieke bespeuren. Het denkbeeld van een duitach parlement (van eene vrije Kerk) heeft ook wel de evangelische Kerk aangewakkerd, maar op hare verdeeldheid lijdt de hervorming schipbreuk. Zij is niet eens in staat een soortgelijk conflict, als de katholieke Kerk heeft staande gehouden, in t aanzijn te roepen, om zich vrij te maken, — een bewijs, voorzeker, van haren hulpeloos, ik wil niet zeggen, hopeloos, toestand.“ (blz. 525.)

Eindelijk, om te besluiten, nog éne verklaring ter karakterisering van den verzedelijkenden invloed van het Protestantismus. De Synode van Bern is het, door welke die verklaring afgelegd wordt, die in elk opzigt overeenkomt met wat in het boven herdacht adres aan de Synode van het nederlandsch hervormd kerkgenootschap gezegd wordt:

„Droptenschap, samenwoning zonder wetten of kerkelijke huwelijksvereeniging, vergrijpen tegen de natuur:

dom, pauperismus nemen van jaar tot jaar bestendig toe. In vele plaatsen vindt men een onwettig tegen vier wet- tige kinderen. Verleden jaar hadden er in het kanton Bern, onder eene bevolking van 450,000 zielen, 6706 arrestatiën plaats, en werden 1156 misdadigers veroor- deeld. Slechts een vijfde gedeelte gaat ter kerk."

Wie denkt hierbij niet aan het woord: "aan hunne vruchten zult gij ze kennen?"

Men heeft uit de dagbladen gezien, dat onder de voor- werpen die, bij de opening der Parijische Tentoonstelling het meest in het oog vielen en de aandacht van den Kei- zer getrokken hebben, ook o. a. een predikstoel behoort, uit Nederland ingezonden. Deze predikstoel is een werkstuk voortkomende uit de "christelijke werkstede" van de Heeren Cuypers en Stoltzenberg te Roermond, en door den vruchtbaren echt katholieken geest en de be- drevene hand van eerstgenoemden uitgevoerd. Wij willen ons het genoegen niet ontfangen ter dezer gelegenheid een artikel over te nemen, dat, het kenmerk dragend van den man van gezag die het geschreven heeft, door den *Courier de la Meuse* onlangs is medegedeeld:

"Terwijl de gedachten van een ieder op den ooster- schen oorlog gevestigd zijn, schijnt men over het algemeen niet veel aan dien anderen strijd te denken, welke bin- nen kort in Frankrijks hoofdstad zal uitbreken; wel is waar is het een vreedzame strijd, een strijd van talent en beschaving, doch de roem der volken is er niet min- der levendig in betrokken, dan in dien welke bij het donderen van het geschut op het schiereiland van Taurie wordt voortgezet. De dagbladen echter hebben de gewoonte, draagpunten van kunst en nijverheid slechts in het voor- bijgaan te behandelen, en schijnen niet te gevoelen dat dit den kunstenaar geringe aanmoediging verschaft, en kunst en beschaving werkelijk benadeelt.

"Zonder mij nu te vermeten deze leemte te willen aanvullen, verzoek ik u mij wel te willen toestaan, de aandacht uwer lezers te vestigen op een merkwaardig kunststuk, dat ik in staat ben geweest in de beeldhou- wenstijl van de heeren Cuypers en Stoltzenberg te Roermond te zien en te bewonderen.

"Het voornaamste voorwerp dat deze heeren naar de tentoonstelling zullen zenden, is een prachtige, gothieke preekstoel, waarin men niet weet wat het meest te prij- zen, of de stoutheid der inrigting, of de schoonheid van het geheel, of de zorgvuldige bearbeiding der onderdeelen. Op het eerste gezicht is men getroffen door de groothed der massa, welke zich rijzig, ligt en als opspande te midden harer talrijke zuilen en pinakels tot op een hoogte van elf Ned. ellen verheft.

"Gewoonlijk moet een preekstoel met den rug tegen eene kolom leunen, of ten minste moet het klankbord door een ijzeren stang of iets dergelyks, dat aan de za- menstelling vreemd is, worden gedragen. De preekstoel van Roermond heeft door eene vernuftige inrigting geene de minste hulp van dien aard noodig; niettegenstaande zijne hoogte, niettegenstaande het ontzettende gewicht van zijne kap, kan hij geheel op zich zelve geplaatst wor- den. Deze eigenschap deelt het stuk een aanzien van stoutheid mede, die den toeschouwer verbaast, en zij getuigt van eene vordering, van eene vervolmaking, die de kunstenaars beter zullen weten te waardeeren dan een oningewijde.

"De voet van den preekstoel, alsmede de eerste trede van den trap zijn van Rochefortse steen. Hierdoor wordt de onmiddellijke aanraking van het hout en den steenen meer vermeden, die het hout doorgaans bederft, door het de vochtigheid van den grond mede te deelen. Zes gekoppelde zuiltjes, welke door leeuwen gedragen en door kapitelen gekroond worden, ondersteunen den preekstoel. De zuiltjes worden door velden met meetkundige figuren, waarvan de gronden verguld en met schilderwerk versierd zijn, van elkander gescheiden. Het lofwerk, zoowel van den voet als van den preekstoel-zelfen, is zoo bevallig, zoo los en vlieg, dat een vreemdeling in de kunst zelfs genoodzaakt zal zijn te erkennen, dat de hand eens speelsers den heitel heeft bevestigd.

"De kap van den preekstoel bestaat uit vier diepe zakken of nissen, welke van binnen verguld en beschilderd zijn, en waarin men de vier Evangelisten met hunne onderscheidingskeneken geplaatst heeft. De nissen zijn van elkander gescheiden door drie zinnebeeldige Engelen, waarvan de eerste de stem Gods voorstelt; in de eene hand houdt hij de trompet, en in de andere het zegel Gods, *Signaculum Dei*; de tweede Engel, het beeld der opperste magt, wijst met de eene hand ten hemel, en draagt in de andere een accepter en eene kroon; de derde, die den oppersten Wetge- ver verbeeldt, heeft het boek der goddelijke wetten, het Evangelie in zijne handen. Zes draken of duivels, de dwaling en de logen voorstellende, frachten den kansel der waarheid te beklimmen, doch zij worden aan den voet daarvan terug gestooten. Een dichte bladerwroeg omgeeft de kap van onder en aan de bovenzijde. Ik wil deze verschalkende deelen en versierselen slechts aan- waken ik zou veel te lang worden, wilde ik de fraaije be- werking van al het snijwerk doen uittolmen, vooral van de vier evangelisten, die overtschoon zijn en de bewon- dering der talrijke bezoekers hebben opgewekt.

"Het klankbord wordt door drie opgaande zuilen met rijke indische gedragten, en het is met een woud van boogen en pinakels in den gothischen stijl van het einde der XIV. eeuw bedekt. Bij het beschouwen van dit bosch van naalden, schijnt ons, dat deze in telkens ranker vormen overgaande, zich eindelijk in eene enkele spits met een bloeminaal oplossen. In midden van dezen doorluchtigen kapel op het klankbord bevindt zich het beeld van onze Heere Jezus Christus, predikende. Welk eene schoonheid, welk eene zachtheid in zijne trekken. Wat is Zijne houding vol majesteit. De plooiën Zijns mantels ontrollen zich, niet als of zij in hout gesneden, maar als of zij van een wollewefsel vervaardigd waren!

"In dit beeld heeft de kunstenaar zich-zelf overtrof- fen. En hoe schoon is dan het denkbeeld om op het verhevenste deel van den preekstoel denzelve te plaatsen in wiens naam de gewijde redenaar spreekt, wiens heil- ambt door den priester wordt voortgezet, die, na zelfs der wereld de leer waarheid te hebben verkondigd tot zijne apostelen heeft gezegd: "Gelijk de vader mij ge- zonden heeft, alzoo zend ik u. Gaat dan en onderwijst alle volkeren, en leert hun te onderhouden al hetgeen ik u geleerd heb."

"Te midden der zuilen en pinakels, die het beeld van den Goddelijken Zaligmaker omringen, ziet men engelen die Hem aanbidden en wie ook, het zinnebeeld van het gebed, offeren.

"Het is alsof de kunstenaar aan degenen welke zijn werk beschouwen, wilde zeggen: Al wat waar is, al wat goed is, en al wat schoon is vloeit ons toe uit God, als hunne bron, ook moeten onze gedachten en begeerten tot Hem opklimmen, onze geesten en harten moeten zich tot Hem verheffen blank en zuiver als de damp, die uit het wicrookvat ten hemel opstijgt.

"Aan deze trekken herkent men den christelijken kunste- naar, zooals men in de uitvoering der deelen het talent en de studie van den ernstig gevormde wedervindt."

Het bestuur tot bevordering van de belangen des boek- handels in Nederland, heeft zich andermaal tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewend, ter zake van het door onze regering met Frankrijk voorloopig gesloten traktaat tot *voering van den nadruk*. De adresanten be- treuren het, dat bij dit nieuwe traktaat, een groot gedeelte der bezwaren in hunne vroegere memorie tegen het trak- taat van 1852 geopperd, niet zijn opgeheven en wel niettegenstaande dit, naar hun oordeel, thans zeer gemak- kelijk te bewerkstelligen is. Zij bejagen de verwachting, dat ook thans bij de Tweede Kamer deze hunne bezwa- ren zoodanig in ernstige overweging zullen worden geno- men, dat ze alsnog op de meest gepaste wijze zullen worden opgeheven, alvorens aan het bedoelde traktaat kracht van wet worde toegekend.

(Amsterd. Courant.)

De officier van justitie te Amersfoort, berigt dat op den 2sten Mei jl. in de brievenbus te Nederlangbroek is bezorgd een met een postzegel voorziene brief aan het adres van den heer E. W. van Schraubeek te Utrecht, inhoudende tien Oostenrijksche twee en een half pCt. Metalliek Coupons, elk groot twaalf en een half Weener florijn, die weder niet teregt is gekomen.

Z. M. heeft benoemd: tot ing. te kl. voor het stoomwezen A. A. C. de Vries Robbé, en P. J. J. Bogaert; tot lid van het Hoog Militair Geregtschap S. J. grave van Limburg Stirum, alsmede bepaald, dat de standplaats der 2de artillerie- direktie voortaan, in stede van te Breda, te 's Hertogenbosch zal gevestigd wezen.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Dinsdag 29 Mei.

In deze zitting zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen: tien tot naturalisatie van J. O. Hösch en negen anderen; des tot goedkeuring eener dading tusschen het bestuur der Domeinen en de gemeente Kampen;

dat tot vaststelling der raming van uitgaven wegens veratrek- kingen voor het Departement van Oorlog, dienstjaar 1855, welke stukken naar de afdeelingen verzonden zijn.

Nadat de commissie voor de verzoekschriften verslagen had uitgebracht op eenige in hare handen gestelde adressen betrek- kelijk het wets-ontwerp tot voer loopige regeling van sommige waterschapshelangen, zijn de beradslagingen over die wets- voordragt aangevangen.

Aan de algemeene behandeling namen deel de heeren: Anemaet, Schier van Domburg, Düllers, Mackay, van Aker- laken, Hoffmann, van Nispen van Sevenaer en de Minister van Binnenlandsche Zaken.

Over de late afteeling in haar geheel (van de straten tot en overtreding der keuren) had geene beradslaging plaats. De daar toe behorende artt. 1, 2, 3 en 4 werden zonder eenige discussie, art. 5 na het ondergaan eener wijziging (niet ra- dakt), door den heer van der Linden (woonende te Rotterdam) tegen 17 stemmen aangenomen, art. 6 na een klein daarin door de Regering aangebrachte verandering en de verwerping van twee daarop door de heeren van der Linden en Thorbecke voorgedragen amendementen, goedgekeurd.

Bij de overweging over de 5de afteeling (van de middelen tot voering bij verzuim of weigering van besturen om werken uit te voeren en hunne schulden te voldoen, of bij gebreke van beheer) voerden het woord de heeren Thorbecke en Gevers

van Endegeest, waarna de Kamer bepaald heeft dat die af- len worden voortgezet op morgen, des voormiddags ten elf.

De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp, be- dende uitzondering op artikelen van het Burgerlijk Wet- ten opzichte van vermiste personen bij scheepsrampen, had daaromtrent haar eindverslag uitgebracht, zullen nader wor- bepaald wanneer dat ontwerp in behandeling zal genomen worde.

De Commissie tot onderzoek van het verslag omtrent muntwerkzaamheden heeft daaromtrent haar rapport uitgebra- omtrent welks konklude nader zal beslist worden.

's GRAVENHAGE, 29 Mei. De Hooge Raad der Nede- landen (Kamer van strafzaken) heeft, bij arrest van hede uitspraak gedaan in de zaak van B. Trompetter, die in in kassatie heeft voorzien tegen een arrest van het Pro- Geregtschap in Noord-Holland, waarbij hij, ter zake v- moedwillige brandstichting veroordeeld is tot de straf des doods. De Raad heeft al de middelen ongegrond ve- klaard en het beroep mitsdien verworpen.

— Naar men verneemt zal, ter gelegenheid van de verjaardag van H. M. de Koningin, die gelijktijdig m- 's Konings geboortedag zal gevierd worden, het *Willem park* op schitterende wijze verlicht worden, en zal tevens een vuurwerk worden ontstoken. Het laat zich a- zien, dat dat feest zeer luisterlijk in deze residentie gevierd worden.

Men verwacht dat de leden der koninklijke familie z- alsdan in deze hoofstad zullen bevinden.

ROTTERDAM, 28 Mei. Te dezer stede heeft z- eene commissie gevormd ter regeling der muzykale u- voeringen der koninklijke Belgische sociëteit St. Cecilia- gevestigd te Mechelen. Aan het hoofd dier commissie v- vindt zich de burgemeester, de heer Hoffman. Blijkt het openbaar gemaakte programma, zal Maandag, d- 4 Janij aanst. te Rotterdam door de sociëteit St. Ceci- worden gegeven eene *Matinée musicale*, waarbij de stu- ken zullen worden uitgevoerd door de sectie der koper- instrumenten. Des avonds ten 8 ure zal er in de gro- zaal der Sociëteit Harmonie aldaar een groot konc- worden gehouden, met medewerking van de heere Warnots, de Ligne, Desprez, Tasson, van Hoey- Dumon, allen bekrond door het koninklijk konservato- te Brussel.

ALKMAAR, 27 Mei. Ter kaasmarkt van den 25 der waren aangevoerd 308 stapels kaas, wegende te zam- 63567 Ned. W. De prijs was: kleine f 24, middelb- f 24,50 per 50 Ned. W.

AMERSFOORT, 28 Mei. Gisteren namiddag ongev- ten 's Oud' had er een *accident* een *anternedrigst* ge- plaats. De heer S. Hartog, te Bommel, zich voorgeste- hebbende, om met zijne 16 jarige dochter een bezoek- brengen aan zijnen schoonvader, den heer S. Meij- alhier, had plaats genomen in een van Utrecht na- hier terugkeerend ledig rijtuig van den logement- en st- houder C. van Wageningen; zeer nabij het fort tussch- Utrecht en de Bilt gekomen viel de koetsier, die s- schonken was, van den bok en geraakten de paarden v- hol. De heer Hartog, dit bemerkende en het water v- zich ziende, sprong uit het rijtuig en de dochter be- na. Eersigenoemde echter werd aanstonds in bewust- loozen toestand weggedragen, naar Utrecht teruggevoe- en is niettegenstaande alle geneeskundige hulp, in h- gasthuis aldaar, in den vroegen morgen van heden ove- leden. Zijne dochter is zonder letsel er afgekomen. E- paarden werden aan de Bilt gemakkelijk opgevange- waar de koetsier weer op het rijtuig klom en het t- 4½ ure bij zijn meester bragt.

ARNHEM, 28 Mei. Heden is in werking gebragt een dagelijkse schroef-stoombootdienst tusschen deze stad e- Kleef. Ten tien ure is dezelve van hier afgevaeren m- eene commissie uit den gemeenteraad alhier, welke d- den burgemeester der Pruisische stad daartoe was uitge- noodigd. Het bootje is zeer klein, ten einde aan de oeve- van het Spuikanaal geen nadeel toe te brengen, en l- den afstand tusschen Gelderlands hoofdstad en Kleef v- korten tijd af. Er bestaat alzoo gelegenheid, om van h- in eenen dag een uitstapje derwaarts te doen, waart- waarschijnlijk in de zomermaanden velen zullen worde- uitgelokt.

DEDEMSVAART, 27 Mei. De schaarschte aan wer- volk doet zich al meer en meer gevoelen. De verhuizing naar Noord-Brabant wordt niet alleen bevorderd door de arbeiders van den dag hunner afreize van hier, rec- een ruim daggeld toe te kennen, maar ook door h- vrijen overtocht of eene ruime retributie voor de reiskost- toe te staan. Hierdoor ontstaat een algemeene geest v- ontevredenheid, eene ophoudelijke spanning, eene a- van gisting onder de hier arbeidende buitenlanders, welk- naar het ons voorkomt door de ongezondheid en onkijhe- der haren eerster wordt aangewakkerd. Een gedeelte d- kele ploegen (8 a 10 man) ontvingen bij de aanvaard- van hunnen arbeid f 50 handgeld en elk f 1 per we- als daggeld, boven de reeds waarlijk hooge daghu- Dat dit desertie onder de arbeiders verwekt en van h- tengewone invloed op den prijs van den turf is, l- zich denken. Dit produkt is hier dan ook reeds r- 30 pCt. in prijs verhoogd.

BUITENLANDSCHE BERICHTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 29 Mei. Men verwacht dat de voordeelen door de geallieerde in de Krim behaald, spoedig tot een beslissende uitkomst zullen leiden. Het is echter niet te denken dat de Russen genegen zijn zich zonder groote inspanning over te geven, en dat zij een plan van verdediging hebben, t welk geheel onbekend is.

De fransche officieren van het paleis van Keizer Napoleon III, die zich reeds voorloopig naar het Oosten be-geven hadden, zijn weder in Frankrijk teruggekeerd, zoodat men veilig mag aannemen, dat de reis des Keizers naar de Krim voor onbepaalde tijd is uitgesteld.

Men verzekert dat de Koningen van Sardinië en Württemberg in den loop van den zomer den keizer een bezoek zullen brengen.

Koningin Victoria wordt in de maand Augustus verwacht, zoo de staatkundige gesteldheid zulks ten minste toelaat.

De Constitutionnel schrijft: »Het is een schitterend wapenfeit, dat aan ons leger nieuwen roem bijzet; hoe- wel geen voordeel van beslissenden aard, is het een ge- lukkige aanvang van het opperbevelhebberschap van den nieuwen veldoverste. Alle ons uit de Krim toekomende berichten doen ons verwachten dat de krijgsoperatiën, bij de gunstige weersgesteldheid en met de versterkingen die de geallieerde krijgsmagt thans ontvangt, onverwijd met meer kracht en spoed zullen doorgezet worden. De ge- allieerde krijgsmagt is door de vernieuwdering harer ge- talsterkte meer vrij in hare bewegingen geworden; zij is eindelijk in staat om te gelijker tijd een moeilijke beleg en een zwaren veldtocht te kunnen voeren; zij kan zich nu verdeelen om overal, waar het dienstig is, met kracht en eenheid te handelen.»

Was er voor eenige dagen sprake van de onteige- ning ten algemeene nutte van het Nijverheidspaleis, he- den wil men dat in afwachting van dien maatregel genoemd paleis onder sequester zal worden gelegd. Daarvoor bestaan althans gegronde redenen, afgescheiden zelfs van de aan- klacht die door de deelhebbers tegen het bestuur moet zijn ingediend, indien maar een gedeelte waar is van alles wat er aangaande die onderneming verhaald wordt. Het publiek voorzeker kan niet anders dan er bij win- nen, wanneer de wereldtentoonstelling overgaat in han- den eener van rijkswege benoemde commissie. Tegen den spoorweg van Sceaux werd een dergelijke maatregel geno- men, en gedurende de vijf jaren dat hij onder sequester bleef was het publiek volkomen tevreden met de dienst.

De Sardinische kloosterwet gelijk die door den Senaat is gewijzigd, is aan de Kamer der afgevaardigden aan- geboden en in handen gesteld der commissie, die het oorspronkelijk ontwerp heeft onderzocht. Deze heeft voor- gesteld om over de aanneming der gewijzigde wet tot de stemming over te gaan.

De Sardinische minister van Finantiën schijnt nog niet gezind om heen te gaan, in weerwil van de moeije- lijke financiële positie waarin hij zich tegenover de natie bevindt. De post is wellicht voor hem persoonlijk nog zeer voordeelig.

Aan de Cortes is een wets-ontwerp aangeboden, waarbij de regering vraagt om bij haar verdachte personen uit het land te verwijderen, en om dagbladen, die niet met hare maatregelen instemmen, te schorsen.

ENGELAND.

LONDEN, 26 Mei. De Times de uitslag der jongste discussie in het Parlement besprekende, zegt: »Aan den heer Gladstone en zijne vrienden schijnt het niet geluk- te zijn het Huis der Gemeenten te overtuigen dat de re- den van oorlog door Rusland weggenomen en Engeland thans eigenlijk de aanvallende partij; en de heer Disraeli de goede zijde van zijn voorstel opgevoerd hebbende aan de vrischen van den partijgeest en aan zijne eigen beke- zucht, zag zijn voorstel door eene groote meerderheid ver- werpen. Deze stemming had ruim drie uren na midder- nacht plaats en toen was liet te laat om de andere aanhangige voorstellen af te doen. Zoo werd het onmo- gelijk, voor de laatste een besluit te nemen over het meest belangrijke gedeelte van het aan de orde zijnde ont- werp, te weten over het amendement van den heer Baring, waarin de wens was uitgesproken doorzetting der oorlogsfinancien onderzinking der hervormingen in de wetten, en over het amendement voorgesteld door de heer Lowe, strekkende om te verklaren dat de middelen om de tenet schikking der belastingen niet de middelen- punt te komen, uitgesproken zijn door Ruslands weigering om de sterkte van de vloot in de Zwarte zee te be- perken. Het is te bejammeren dat eene zoo gewichtige discussie eene zoo langdurige vertraging ondergaat; maar het is een voordeel dat het Parlement alzo gelegenheid bekomt om nog zijn gevoelen en dat der natie meer vol- ledig te doen kennen ten aanzien der groote aangelegen- heid, van wier behandeling het zich dusver zoo zon- derling onthouden heeft.»

De Times bevat de volgende telegrafische dépêche uit Berlijn dd. 25 Mei: »De Vulture is gisteren avond met een postpakket te Dantzig aangekomen. Te Swenborg lagen eenige groote russische oorlogschepen. Zij waren afgetakeld. De weg naar Riga was door gezonken, rots- stukken versperd; het hoofdquartier der engelsche vloot lag te Nargen. De gezondheidstoestand der manschappen op de schepen was goed.»

Uit Berlijn wordt dd. 26 Mei aan den Times ge- telegrafiseerd: »Volgens tijdingen uit Nargen van den 22sten hadden de Engelschen de vijandelijkheden nog niet weder geopend. Geen enkel fransch schip had zich nog met hen vereenigd; eenige stoomers waren de baai van Kroonstad binnengelopen, zonder ijs aan te treffen.»

Met de Atlantic zijn berichten ontvangen uit New- York, loopende tot den 16den dezer. Tusschen de rege- ringen der Vereenigde Staten en van Hannover is een traktaat tot uitlevering van boosdoeners gesloten. De Know Nothings hebben met goed gevolg een groot deel genomen aan de laatste gemeentelijke verkiezingen. In eene groote bijeenkomst, te Syracuse gehouden, hebben zij de volgende besluiten genomen: Amerika uitsluitend geregeerd door de Amerikanen. Vereeniging van alle Staten. Geen Noord, geen Zuid, geen Oost, geen West. Eenheid en onafhankelijkheid der republiek. De wetten onafhankelijk van allen invloed van godsdienstige sekten. Strijd tegen den Paus, die vertegenwoordigd wordt door de bisschoppen en overige prelaten der Roomsche Kerk, daar de uit- breiding van dien invloed onmogelijk is in eene republiek, die gesticht is ten koste van het Protestantische bloed. Volledige hervormingen der wetten betreffende de natu- ralisatie. Vrijzinnig en gratis onderwijs voor alle klassen der bevolking en voor alle sekten, met den bijbel als grondslag van onderwijs.

Men zeide, dat een schip met 300 soldaten op het punt stond de haven van Philadelphia te verlaten, ten einde Nicaragua te overweldigen. Eene expeditie met dezelfde bestemming, onder bevel van kolonel Walker, is van San Francisco onder zeil gegaan. De andere tij- dingen uit Californië, die tot 17 April loopen, behelzen weinig nieuws. Nieuwe goudmijnen waren er ontdekt, die talrijke arbeiders naar zich lokten.

Berichten uit Mexiko, loopende tot 5 dezer, melden dat Santa Anna, die gezegd werd ernstig ziek te zijn, naar het Zuiden vertrokken was aan het hoofd van een corps troepen, ten einde de opstandelingen te geneet. Het gerucht liep te Mexico, dat de troepen, die de provincie Sonora bezetten, zich tegen de regering ver- klaard hebben.

In Peru zal de verkiezing van een nieuwen president in de eerste dagen van Mei plaats hebben. Een aantal mededingers doen zich op. In Bolivia is het even zoo gesteld. De generaal de Santa Cruz, Boliviaansch gezant te Parijs, heeft eene cirkulaire aan de kiezers gezonden. De generaal Belza is zijn tegenstander.

Tegen Peru bereide zich eene expeditie van vrijbui- ters toe, onder bescherming der vrienden van generaal Echenique, die door de laatstelijk plaats gehad hebben- beweging van Don Domingo Elias en van generaal Castilla, van zijne waardigheid als president vervallen is verklaard.

Volgens eene dépêche van de Times was er in Ava eene nieuwe revolutie uitgebarsten. Te Canton en Sanghae was het rustig, maar de handel was er geheel en al ge- schorst.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 27 Mei. De fransche gezant, de heer de Bontriqueney, werd heden voormiddag door den Keizer in een bijzonder gehoor ontvangen en overhandigde bij deze gelegenheid Z. M. een eigenhandigen brief van zijnen vorst. Voor morgen ontvingen de gezanten der wester- sche mogendheden eene uitnoodiging tot de keizerlijke tafel, ter eere van den hertog van Brunswijk.

Dat graaf Rechberg reeds in het bezit is van de vol- magt, om op nieuw een voorstel te doen aan de Bonds- vergadering tot het mobiel maken der contingenten, wordt thans van eene geloofwaardige zijde verzekerd en het schijnt zeker, dat deze kwestie spoedig zal beslist worden.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 Mei. Uit Turijn wordt gemeld, dat aldaar is overleden de graaf Lodewijk de Robiano de Bor- beek, van Tervueren in België. Eene kist, welke van den rijkdom hield op het hoofd viel, was de oorzaak van zijn dood.

Te Antwerpen is een valsche Nederlandsch in- stak van 21 gulden door iemand, die zeer goed Hol- landsch sprak, uitgegeven. Het voert het jaartal 1877 en de beeldtenis van Willem II. Het is zeer goed nagemaakt, doch aan het gewigt, dat zeer ligt is, te her- kennen.

STADSNIUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 Mei. BEVALLEN (27 Mei): A. C. J. Taapken, geb. Parijs, Z. C. E. van Houten, geb. Engbertsen, Z.

OVERLEDEN (22 Mei): M. de Jongh, 27 j. — (22 Mei): G. van der Maaden; 68 j. — (24 Mei): E. A. Disch, geb. Brack, 71 j. — (25 Mei): P. J. Woortman, 87 j. — Van Lier, 84 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

29 MEI 4 1/2 u. gebl. 30 MEI 4 1/2 u. gebl.			
Nederl. Werkst. Schuld 2 1/2 pCt.	62 1/2	62 1/2	62 1/2
Dito Dito 3	75 1/2	74 1/2	74 1/2
Dito Dito 4	92 1/2	92 1/2	92 1/2
O. I. Leening 1844 4	91 1/2	92	92
Amortisatie 3 1/2	89 1/2	90	90
Handel-Maatschappij 4 1/2			
Aand. Arnh. Spoorweg 4 1/2			
Dito Hollandische dito 4 1/2	90		
Obligatiën 4 1/2			
Maatschappij van Weld. 4			
Aand. Ned. Bank 4 1/2			
België, Certifikaten 4 1/2			
Dito 2 1/2			
Dito Rothschild 2 1/2	50 1/2		
Frankrijk, Obligatiën 3			
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans 1	18 1/2	18 1/2	15 1/2
Nieuwe 3	38		
Binnenlandsche 3	30 1/2	30 1/2	31
Cert. Comp. Sp. Com. 4 1/2	4 1/2	4 1/2	
Amortisable Schuld 4	4	4	
Portugal, te Londen 3	38 1/2	38 1/2	
Dito Uitgestelde 4			
Rusl., bij Hlope en Co. 5	102 1/2	102 1/2	102 1/2
Dito A. 1828—1829 5	101 1/2	101 1/2	
Negot. 1831 en 1833 5	83 1/2		87 1/2
Nieuwe Engelse 4 1/2	87 1/2	87 1/2	
Negot. 1840 4	76 1/2	76 1/2	
Dito Stieglitz 4	76 1/2	76 1/2	76
Dito Nieuwe 4			
Certifikaten te Hamburg 5			
Inscr. op 't Grootboek 6		58 1/2	58 1/2
Dito Certifikaten 6		59 1/2	59 1/2
Polen, Obligatiën 4			
Aandeelen 1835 5			
Oostenrijk, Metalliek 5	61 1/2	61 1/2	61 1/2
Dito 1847 2 1/2	31 1/2	31 1/2	31 1/2
Dito 1851 en 1852 2 1/2	31 1/2	31 1/2	31 1/2
Dito Nieuwe 5	73 1/2	73 1/2	74
Dito 1854 5	73 1/2	73 1/2	74
Keizer Bank 5			
Dito 4			
Aand. met Loting fl. 250. 5			
Nieuwe dito 1854 4 1/2			
Pruissen 4 1/2			
Amerika, Bank-Aktiën Cert. 2 1/2	2 1/2	2 1/2	
Dito Dito 2 1/2			
Napels, Cert. Dito L. en B. 5			
Sardinië, te Londen 5			
Denemarken, dito 3			
Louisiana, te Londen 5			
Argentinien, te Londen 5	99 1/2		
Dito 1843 5			
Mexiko, te Londen £ 100 3	20 1/2	20 1/2	20 1/2
Dito Onbepaalde 3	20 1/2	20 1/2	20 1/2
Peru 4 1/2			
Grenada, dito £ 100 2 1/2			
Dito Uitgestelde 5 1/2			
Ecuador 3			
Venezuela, te Londen 4		27 1/2	27 1/2
Dito Uitgestelde 4 1/2	19 1/2		
Grieken Bl. £ 100 5			
Nat. Met. 64 1/2, 65; Stieglitz 5 pCt. 80 1/2, 81			

Banneelandsche fondsen waren heden; tengevolge van eenige verkooporders, in Integr. wets. staat; de buitenlandse daarentegen waren allen beter te plaatsen, inzonderheid Oostenrijksche.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.	
Parijs	2 m. / 39 1/2
Bordeaux	2 m. / 56 1/2
Madrid	3 m. / 24 1/2
Cadix	2 1/2
Seville	2 1/2
Bilbao	2 1/2
Lissabon	2 m. / 37 1/2
Porto	2 m. / 37 1/2
Genoa	2 m. / 43 1/2

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 Mei. Belg. Leen. 2 1/2 pCt. Obligatiën 3 pCt. id. 4 1/2 pCt. 92 1/2. Spanje 1843 3 pCt. 17 1/2. Romeinen 5 pCt. —; Oostenrijk Metalliek 3 pCt. 64 1/2. PARIS, 29 Mei. Fransche 4 1/2 pCt. 93 1/2. 3 pCt. 82 1/2. id. 1 pCt. 18 1/2. 5 pCt. Met. 82 1/2. LONDEN, 29 Mei. Consols 92 1/2. 3 pCt. 87 1/2. 1 pCt. dito 18 1/2. Comité-Bewijsen 4 1/2 pCt. 84 1/2. Rusl. 5 pCt. 102 1/2. 4 1/2 pCt. dito 89 1/2. 3 pCt. Holl. 81 1/2. 5 pCt. Sardinie 83. Brasilië 99 1/2. 4 1/2 pCt. Peru 86 1/2. 5 pCt. w. 87 1/2. 3 pCt. Mexiko 21 1/2. 4 pCt. Portugal —; Turkije —; Ecuador —; Wissel op Amst. —. WEENEN, 29 Mei. Met. 3 pCt. 75 1/2. id. 4 1/2 pCt. 69 1/2. Bank-Aktiën 98 1/2. Wissel op Londen 12 1/2. Amst. 116 1/2. Goud —; Zilver 28 1/2. Nieuwe Leening —. BERLIN, 29 Mei. 2 1/2 pCt. Pruisische Staatslen. 4 1/2 pCt. Rusland 86. 5 pCt. 97 1/2. Wissel op Londen —. 12 1/2. Parijs 76 1/2. Amst. 139 1/2. Weenen —; Petersburg —. HAMBURG, 29 Mei. Spanje 3 pCt. 17 1/2. 4 1/2 pCt. 17 1/2. Rusl. 5 pCt. —; 3 pCt. Mexikanen —; 5 pCt. —; Wissel op Amst. 36 1/2; Londen kort 13 1/2.

